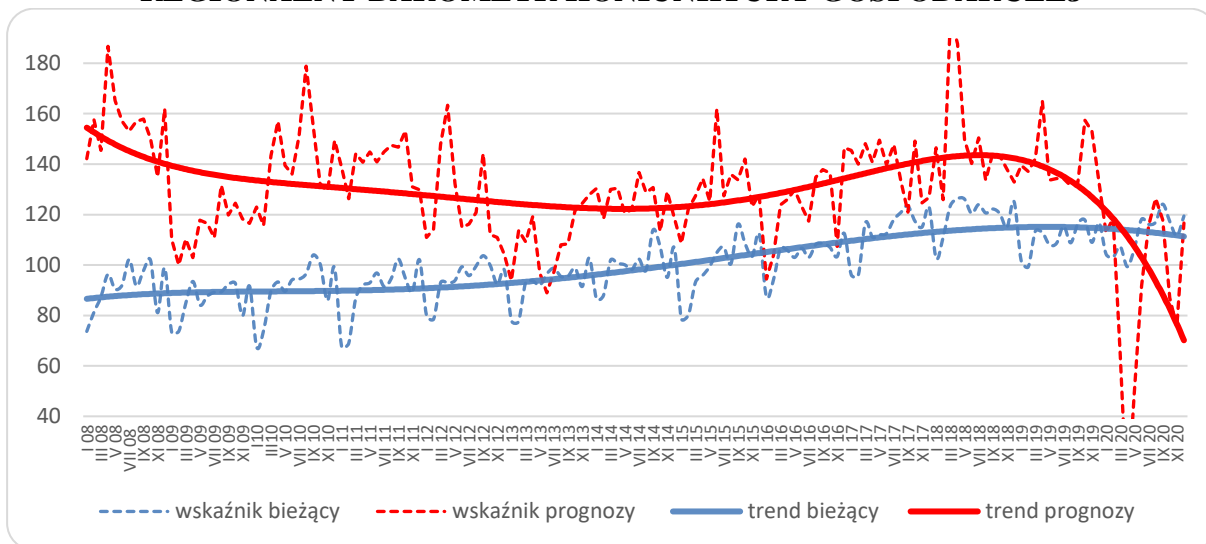

Analiza koniunktury w województwie warmińsko-mazurskim

(Stan na koniec IV kwartału 2020 r. oraz prognoza na najbliższe 3 miesiące)

REGIONALNY BAROMETR KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Źródło: badania własne.

WSKAŹNIK		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
BIEŻĄCY	2019	102	99,5	113,6	113,1	115,9	113,1	120,2	113,5	122,8	124,9	115,2	125,0
	2020	108,2	107,9	113,5	100,0	107,0	118,5	116,1	117,0	124,1	117,2	111,6	119,4
PROGNOZA	2019	138,5	135,9	140,9	163,8	132,2	133,1	133,2	130,3	131,8	156,9	152,5	132,1
	2020	111,4	117,7	67,6	5,5	49,7	92,4	115,6	126,4	117,9	87,0	75,4	116,6

Źródło: badania własne.

I. Synteza

1. Spadek koniunktury w przemyśle
2. Spadek koniunktury w budownictwie
3. Niewielki wzrost stopy bezrobocia
4. Inflacja w granicach poziomu dopuszczalnego przez NBP
5. Spadek obrotów w handlu detalicznym

Stan koniunktury gospodarczej w województwie warmińsko-mazurskim na koniec IV kwartału 2020 r. był gorszy od analogicznego okresu roku poprzedniego. Wartość bieżąca regionalnego barometru koniunktury w grudniu 2020 r. była niższa od wartości sprzed 12 miesięcy o 5,6 pkt. i wyniosła 119,4 pkt. Natomiast wartość 3-miesięcznej prognozy wyniosła 116,6 pkt. i jest niższa od wartości z grudnia 2019 o 15,5 pkt. Wartość ta jest również niższa o 1,3 pkt. od wartości wskaźnika z końca III kwartału 2020 r.

Pozytywnie na wartość bieżącą regionalnego barometru koniunktury w IV kwartale 2020 r. wpływały wyniki wskaźników cząstkowych w zakresie poziomu wynagrodzeń w przedsiębiorstwach, natomiast negatywnie: wartość produkcji przemysłowej, produkcji budowlano-montażowej, sprzedaży detalicznej oraz informacje z rynku pracy, dotyczące liczby bezrobotnych oraz liczby ofert pracy.

W odniesieniu do poziomu wskaźnika 3-miesięcznej prognozy, na koniec IV kwartału 2020 r. ciągle obserwujemy wartości bardzo niskie na tle ostatniego roku. Dotyczy to w szczególności spadku liczby zgłoszeń budowlanych, ale także sytuacji w sektorze bankowym i stanu gospodarki Niemiec – głównego partnera handlowego Polski.

II. Sytuacja gospodarcza w Polsce

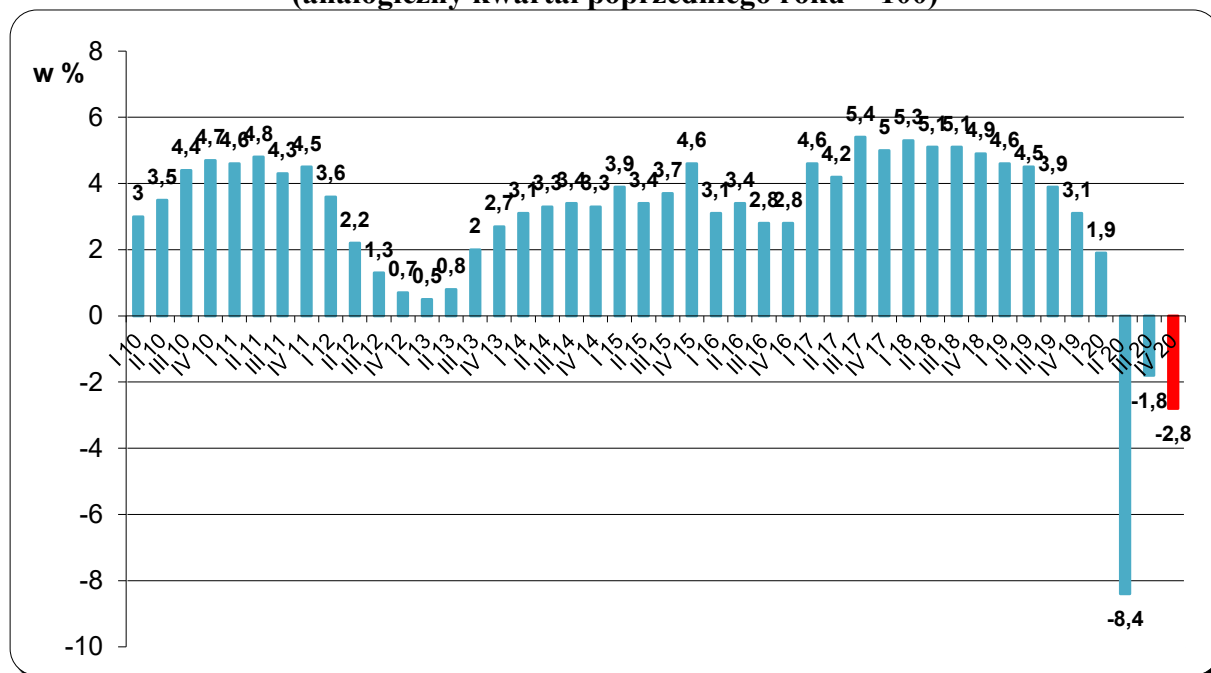
Według danych GUS, **na koniec IV kwartału 2020 roku tempo wzrostu produktu krajowego brutto** w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku było ujemne i wyniosło -2,8%. Tempo wzrostu PKB względem poprzedniego kwartału także było ujemne i wyniosło -0,7%. Oznacza to, że trzeci kwartał z rzędu obserwujemy kurczenie się gospodarki krajowej – z tym że w IV kwartale dotyczy to spadku zarówno względem poprzedniego kwartału, jak i w ujęciu rocznym, czyli wobec IV kwartału 2019 r. Z perspektywy całego 2020 roku można sformułować wniosek, że II oraz IV kwartał 2020 r. były najgorsze pod względem dynamiki PKB. Spowodowane to było wprowadzeniem w tych okresach tzw. *lockdownu*. I pomimo, iż nie w każdym sektorze spowodował on paraliż działalności gospodarczej, to jednak wpłynął w sposób istotny na wyniki całej gospodarki. Pomimo drugiej fali pandemii w czwartym kwartale 2020 r. i wprowadzonych w związku z tym restrykcji, polski przemysł poradził sobie w tych trudnych warunkach lepiej niż można było się tego spodziewać. Było to również zasługą niewprowadzania twardego *lockdownu* w IV kwartale ub. roku. Brak twardego *lockdownu* jesienią, w połączeniu z brakiem zamknięcia granic u naszych głównych partnerów handlowych, stało w największym stopniu za sukcesem polskiego przemysłu. Trzeba także mieć na uwadze, że wprowadzone restrykcje w największym stopniu dotknęły sektora usług, a nie przemysłu. Wysokie wzrosty produkcji odnotowano w działach o wysokim udziale sprzedaży eksportowej (w tym produkcji urządzeń elektrycznych czy też komputerów i wyrobów elektrotechnicznych o blisko 40%, mebli o ponad 20%). Można przypuszczać, że zamknięcie gospodarki niemieckiej w drugiej połowie grudnia 2020 r. i przedłużanie *lockdownu*, jak również brexit, mogą negatywnie odbić się na wynikach krajowego przemysłu w pierwszym kwartale br. Spadek PKB w czwartym kwartale 2020 r. o 2,8% rok do roku, spowodował w konsekwencji w całym 2020 r. spadek PKB o około 2,7%. Bardzo dobre wyniki przemysłu w końcu 2020 r., w połączeniu z innymi, również lepszymi od oczekiwań danymi z gospodarki, są bez wątpienia dla RPP zachętą do utrzymywania, a nie obniżania, stóp procentowych na obecnym poziomie.

Poprawę wyników widać również w sektorze budownictwa. To kolejny po dobrych danych produkcji przemysłowej sektor, który nie poniósł poważnych konsekwencji pandemii. Widoczne jest również dalsze ożywienie produkcji w działach silniej powiązanych z budownictwem (produkcja materiałów budowlanych).

Nieznacznie ujemne wyniki notuje ostatnio wprawdzie sprzedaż detaliczna, ale spadki są mniejsze od oczekiwań, a ograniczeniem dla wzrostu wydatków konsumpcyjnych wydają się być raczej bariery administracyjne, a nie ograniczenia budżetowe gospodarstw domowych. Można wręcz stwierdzić, że historycznie najniższe stopy procentowe zachęcają do kupowania dóbr za gotówkę, a tym samym napędzają popyt w gospodarce oraz stymulują wzrost cen. Zmiany poziomu dynamiki PKB w Polsce w relacji do analogicznego kwartału poprzedniego roku zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2.

Kwartałna dynamika PKB w Polsce
(analogiczny kwartał poprzedniego roku = 100)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Tempo wzrostu cen dóbr i usług konsumpcyjnych w IV kwartale 2020 r. wyniosło 2,4 %, wobec 3,1% w III kwartale 2020 r. Obserwując trend zmian cen, można stwierdzić, że w porównaniu do grudnia 2019 r. najbardziej zdrożała energia elektryczna o (11,7%), usługi lekarskie (9%), owoce, chleb (o 7%). Jednak żywność jako taka nie wzrosła tak bardzo, jak w poprzednich kwartałach, bo zaledwie o 0,7%. Spadek cen odnotowano w przypadku odzieży (o 4,6%) i warzyw (o 4,7%). W najbliższych miesiącach na wzrost cen wpływ będą miały wzrosty cen paliw oraz energii elektrycznej.

III. Metodyka budowy barometru koniunktury dla Warmii i Mazur

Do skonstruowania syntetycznego indeksu koniunktury gospodarczej w województwie warmińsko-mazurskim wykorzystano zagregowane dane dotyczące następujących makrowielkości gospodarczych:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy
- Liczba wyrejestrowanych bezrobotnych, którzy podjęli pracę
- Liczba ofert pracy niesubsydiowanej złożonych w urzędach pracy
- Dynamika przeciętnego wynagrodzenia sektorze przedsiębiorstw
- Dynamika produkcji budowlano-montażowej
- Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
- Dynamika sprzedaży detalicznej
- Liczba udzielonych pozwoleń na budowę
- Wartość wskaźnika IFO dla gospodarki niemieckiej
- Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym Pengab

Wszystkie zmienne zostały uwzględnione w miesięcznych interwałach. W celu zniwelowania efektu kumulacji przyrostów wartości wszystkich zmiennych przeliczono na

różnice między sąsiadującymi okresami, wykorzystując przy tym formułę przyrostu symetrycznego Shishkina. Operacja ta ma na celu zachowanie symetryczności dodatnich i ujemnych zmian wartości danej zmiennej¹.

Kolejnym krokiem w konstruowaniu syntetycznego wskaźnika koniunktury jest eliminacja składnika o charakterze sezonowym z danych empirycznych szeregów czasowych. Najpopularniejszą metodą służącą dekompozycji szeregów czasowych jest procedura ARIMA. Metoda ta wykorzystuje koncepcję średniej ruchomej dla oszacowania wartości składnika sezonowego². Z uwagi na fakt, iż niektóre wartości zmiennych były dostępne już po desezonalizacji, wspomnianą procedurę przeprowadzono jedynie w odniesieniu do części zmiennych.

Celem kolejnej procedury jest podział uwzględnionych w analizie koniunktury gospodarczej zmiennych na trzy kategorie: zmienne wyprzedzające, równoczesne i opóźnione. Ma to istotne znaczenie w określaniu charakteru oddziaływania zmiennej składowej na bieżący stan koniunktury, wyrażony za pomocą syntetycznego wskaźnika. Punktem odniesienia dla ww. kategorii jest tzw. szereg referencyjny, którym najczęściej jest zmienna obrazująca zmiany zatrudnienia bądź wielkości produkcji. W niniejszej analizie jako szereg referencyjny przyjęto wartość produkcji sprzedanej przemysłu.

W efekcie przeprowadzonej analizy korelacji oraz badania metodą głównych składowych dokonano wyselekcjonowania zmiennych wg kryterium podziału na wyprzedzające i równoczesne w stosunku do fluktuacji koniunkturalnych³.

Podstawą do konstrukcji wskaźnika równoczesnego są: liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, dynamika przeciętnego wynagrodzenia sektorze przedsiębiorstw, dynamika produkcji budowlano-montażowej, dynamika produkcji sprzedanej przemysłu, dynamika sprzedaży detalicznej.

Do zmiennych o właściwościach wyprzedzających stan koniunktury gospodarczej zaliczono: liczbę wyrejestrowanych bezrobotnych, którzy podjęli pracę, liczbę ofert pracy niesubsydiowanej złożonych w urzędach pracy, liczbę wydanych pozwoleń na budowę, wskaźnik IFO określający stan klimatu gospodarczego w strefie euro oraz wskaźnik klimatu w sektorze bankowym Pengab.

Następnym etapem w trakcie tworzenia syntetycznego wskaźnika koniunktury jest standaryzacja zmiennych składowych. Celem tej operacji jest ograniczenie wpływu wskaźników o dużej zmienności na ostateczne wartości wskaźnika syntetycznego⁴.

Ostatnim krokiem przy budowaniu wskaźnika koniunktury gospodarczej jest agregacja zmiennych składowych do postaci indeksu złożonego. Dokonuje się jej najczęściej poprzez sumowanie zestandaryzowanych przyrostów poszczególnych zmiennych lub przez obliczenie średniej wartości tych przyrostów.

---

¹ Herbst. M. 2003, *Koniunktura gospodarcza metropolii*, Wydawnictwo Naukowe „Scholar”; Moore G. 1969, *Generating leading indicators from lagging indicators*, Western Economic Journal 6.

² Procedura ARIMA została przeprowadzona przy wykorzystaniu programu STATISTICA 10.pl.

³ W analizie koniunktury gospodarczej Polski zrezygnowano z tworzenia syntetycznego wskaźnika opóźnionego.

⁴ Szerzej na ten temat: Malina A. 2004, *Wielowymiarowa analiza przestrzennego zróżnicowania struktury gospodarki Polski według województw*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

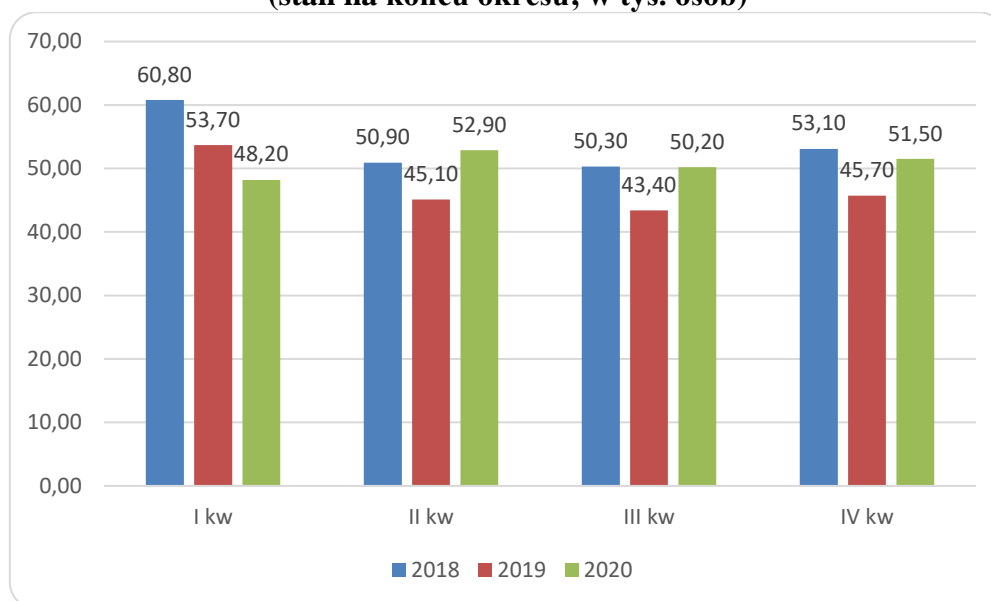
Oddzielną kwestią pozostającą do rozstrzygnięcia na końcowym etapie obliczania wskaźnika koniunktury jest określenie kryterium doboru wag przypisanych poszczególnym elementom składowym. Przy obliczaniu syntetycznego wskaźnika koniunktury przyjęto jako kryterium udziału poszczególnych zmiennych w kształtowaniu ostatecznej jego wartości siłę korelacji z szeregiem odniesienia.

IV. Analiza składowych barometru koniunktury gospodarczej dla województwa warmińsko-mazurskiego

Według danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie na koniec IV kwartału 2020 r. liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku wzrosła o 13,5%, tj. o 5,8 tys. osób. W relacji do III kwartału br. liczba bezrobotnych wzrosła o 1,3 tys. osób, tj. o 3,4%. Spowodowało to wzrost stopy bezrobocia w regionie, która na koniec grudnia osiągnęła poziom 10,1%. Była to wartość wyższa od poziomu z września ub. roku o 0,2 pp., a względem grudnia 2019 – wyższa o 1,1 pp. Liczbę osób pozostających bez pracy w regionie Warmii i Mazur w ujęciu kwartalnym przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3.

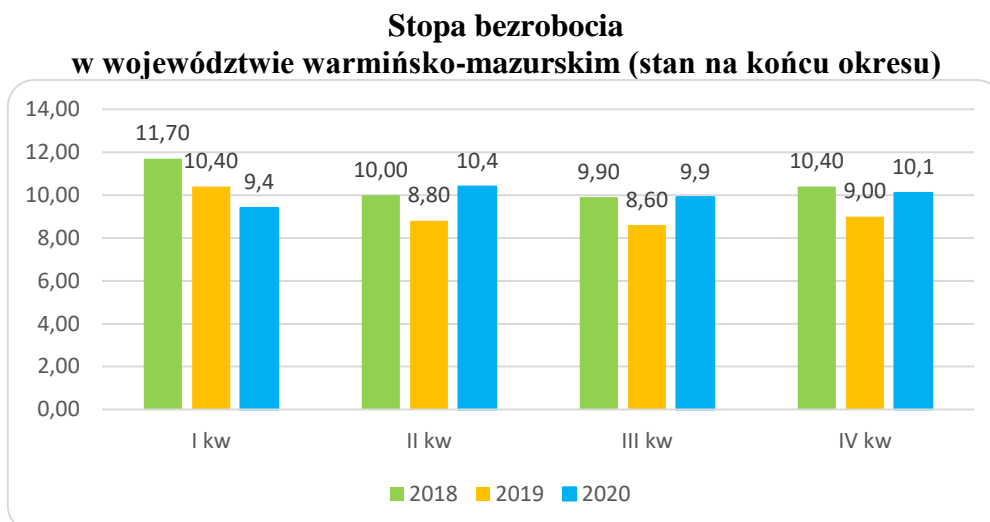
Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim (stan na końcu okresu; w tys. osób)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Należy przypuszczać, że w I kwartale br. nastąpi spadek stopy bezrobocia o 0,2-0,4 pp., co wynikać będzie z pozytywnego oddziaływania czynników sezonowych, a przede wszystkim z częściowego znoszenia obostrzeń w funkcjonowaniu firm, zwłaszcza usługowych (turystyka, hotele, restauracje). Zależy to z kolei od tempa procesu szczepień przeciwko COVID-19 w społeczeństwie. Zmiany stopy bezrobocia na koniec kolejnego kwartału przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 4.

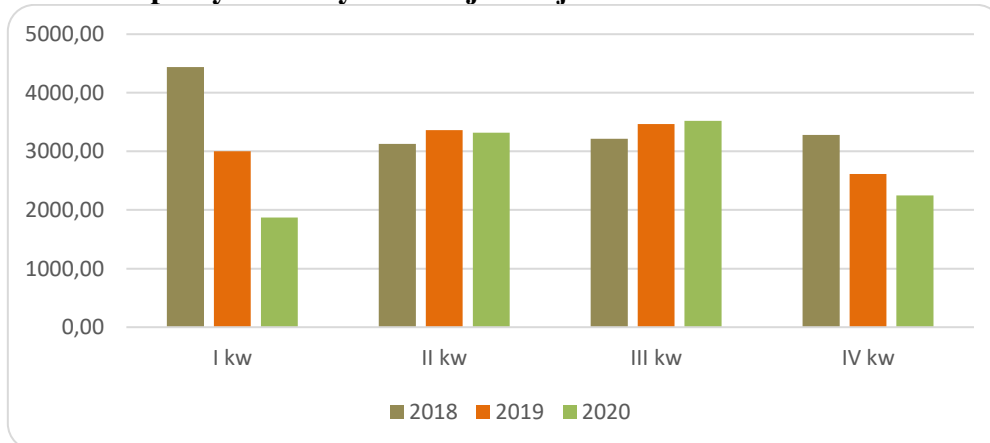

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

W tym kontekście istotnym elementem, określającym zdolność firm do tworzenia nowych miejsc pracy, jest liczba ofert pracy, w tym zwłaszcza ofert pracy niesubsydiowanej. Stanowi ona o poziomie konkurencyjności regionalnych przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej. **Według stanu na koniec IV kwartału 2020 r. liczba ofert pracy niesubsydiowanej wyniosła 2251 i była niższa od tożsamej wartości z końca III kwartału 2020 r. o 36%.** W tym samym okresie nastąpił również spadek udziału ofert pracy niesubsydiowanej do poziomu 73% wszystkich ofert (poprzednio 76%). Dane te świadczą o wysokim stopniu niepewności przedsiębiorców odnośnie perspektyw zmian zamówień i produkcji w najbliższym czasie, jak również okresu utrzymywania się obostrzeń związanych z pandemią oraz skutków z tym związanych. Okres IV kwartału oznacza zazwyczaj zmniejszenie popytu na pracę, co wynika z sezonowości niektórych branż gospodarki (rolnictwo, turystyka, budownictwo). W bieżącym roku efekt sezonowości (zarówno pozytywny, jak i negatywny) jest częściowo niwelowany ograniczeniem zatrudnienia spowodowanego mniejszymi rozmiarami popytu, jak również pogorszeniem perspektyw podmiotów gospodarczych w najbliższym okresie. W zestawieniu trzech ostatnich kwartałów poprzednich lat okres październik-grudzień 2020 należał do najsłabszych pod tym względem. Liczbę ofert pracy w ujęciu kwartalnym zaprezentowano na wykresie 5.

Wykres 5.

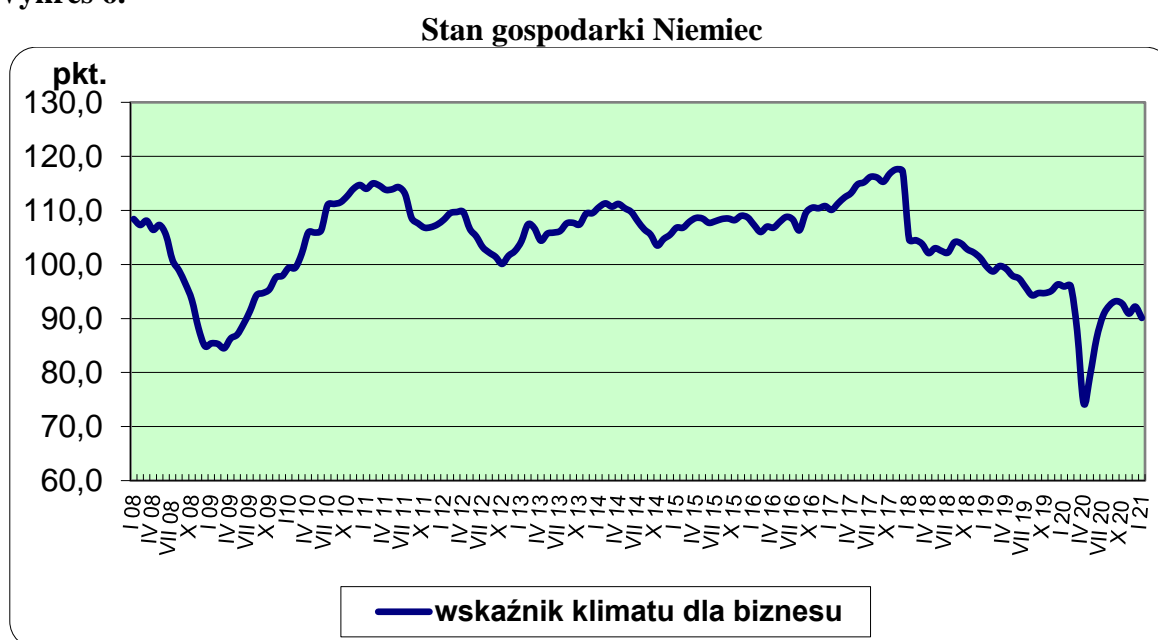
Liczba ofert pracy niesubsydiowanej w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

Wpływ na gospodarkę Warmii i Mazur ma również sytuacja gospodarcza za granicą. Okres IV kwartału 2020 r. cechował się stagnacją niskiej koniunktury gospodarczej, wśród przedsiębiorstw kluczowej dla państw strefy euro – gospodarki niemieckiej. Wartość wskaźnika IFO obrazującego klimat dla biznesu w Niemczech na koniec grudnia 2020 r. wyniosła 92,2 pkt. Była to wartość niższa od poziomu z końca III kwartału br. o 1 pkt. W relacji do wskaźnika z analogicznego okresu poprzedniego roku ocena ta była niższa o 4,1 pkt. Spadek nastrojów, a tym samym i popytu w gospodarce niemieckiej wynikał z ponownego zamknięcia gospodarki w połowie grudnia 2020 r. Należy mieć nadzieję, na szybkie odbicie gospodarki Niemiec w I kwartale 2021 r., co przełoży się pozytywnie na dynamikę wzrostu polskiego eksportu. Sprzyjać temu powinny również wyraźne już oznaki ożywienia w krajach Azji, a zwłaszcza w Chinach, gdzie II fala pandemii ma znacznie łagodniejszy przebieg od krajów UE. Negatywnym elementem na tym tle jest *brexit* i skutki handlowe z tym związane dla krajów Europy kontynentalnej. Syntetyczny obraz koniunktury gospodarki Niemiec przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6.

Źródło: <https://www.ifo.de/node/48084>.

Produkcja sprzedana przemysłu województwa warmińsko-mazurskiego w cenach stałych była na koniec IV kwartału 2020 r. o 2,7% niższa niż przed rokiem i o 4,2% niższa w porównaniu z poziomem produkcji z końca III kwartału br. W tym samym okresie produkcja przemysłowa w Polsce wzrosła w ujęciu rocznym o 11,2%, natomiast w relacji do III kwartału br. nastąpił spadek o 6%. Pomimo spadku wolumenu względem III kwartału, wyniki przemysłu w kraju ogółem są lepsze od odczytów w regionie.

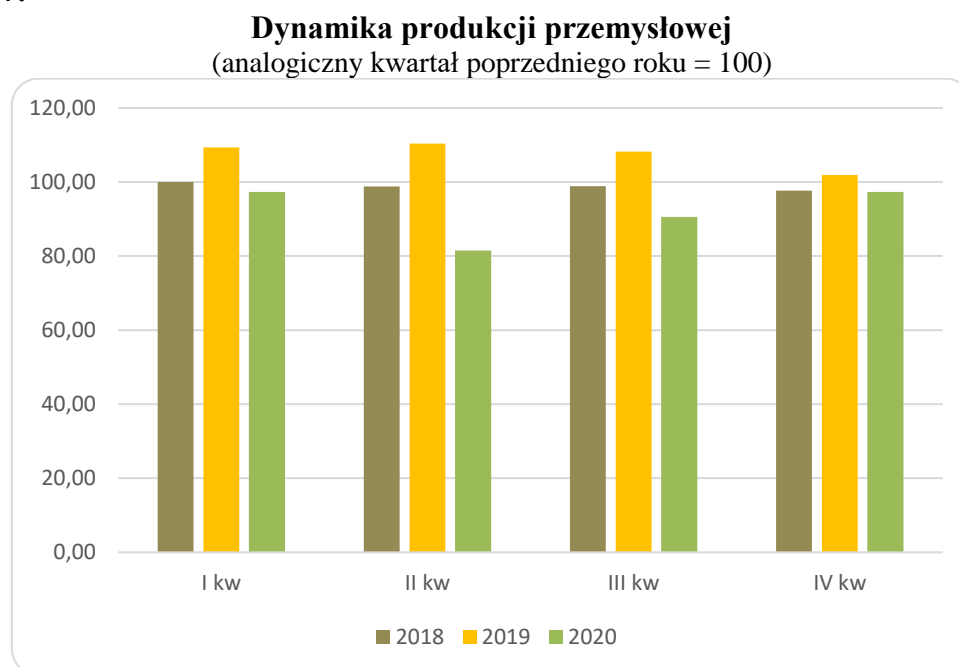
Biorąc pod uwagę zmiany w ujęciu rocznym, nastąpił spadek produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym (o 4,3%). Spadek sprzedaży odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,6%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 47,0%), która w grudniu br. stanowiła 24,9% produkcji przemysłowej (27,2% przetwórstwa przemysłowego) województwa. Z kolei wzrost produkcji sprzedanej wystąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 123,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 19,6%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,9%). Wzrost sprzedaży odnotowano także w

produkcji: wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 104,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 53,8%), mebli (o 23,7%), wyrobów z metali (o 12,8%). Ogółem na 28 funkcjonujących w regionie działów przemysłu, w 6 odnotowano spadek, zaś w 22 wzrost wartości produkcji. Wpłynęło to na wartość produkcji sprzedanej w całym 2020 roku, która ostatecznie była (w cenach stałych) o 15,5% niższa niż przed rokiem.

Można sformułować wniosek, że okres największego spadku produkcji, odnotowany w II kwartale br. mamy już za sobą i gospodarka znajduje się na ścieżce wzrostu. Tempo tego wzrostu będzie wzrastać i oczekuje się, że druga połowa 2021 r. będzie okresem powrotu do dynamiki produkcji sprzed okresu pandemii. Optymizm ten wynika z faktu, iż zaledwie 1,8% firm wskazało na pandemię jako przyczynę wywołującą zmiany w prowadzeniu działalności gospodarczej (we wrześniu 2020 r. było to 6,3%). Przedsiębiorstwa w grudniu 2020 r. nie wskazywały również na inne problemy w prowadzeniu działalności, jak zatory płatnicze lub też problemy z zaopatrzeniem od dostawców. Dynamika produkcji przemysłowej w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 7.

Wykres 7.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

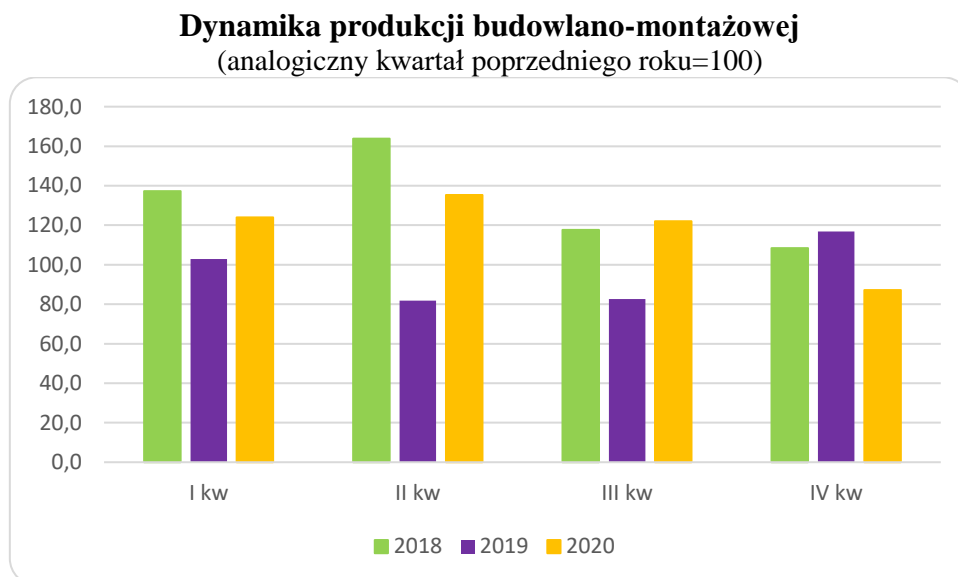
Wielkość produkcji budowlano-montażowej, obejmująca roboty o charakterze inwestycyjnym i remontowym, zrealizowana na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była na koniec IV kwartału 2020 r. o 18,1% niższa niż przed rokiem i o 1% niższa w porównaniu ze stanem na koniec III kwartału 2020 r.

Budownictwo, po wzrostach w II i III kwartale funkcjonowania w okresie pandemii, odnotowało lekki spadek w ostatnim kwartale ub. roku. Sprzyjało temu z jednej strony negatywne oddziaływanie efektu sezonowości, a z drugiej ograniczenia, związane z częściowym zmniejszeniem aktywności z powodu absencji pracowników, brakiem podwykonawców, problemami z pozyskaniem materiałów, logistyką czy choćby kwarantanną po zachorowaniu któregoś z pracowników. Należy jednak podkreślić, że skala tych zjawisk w dużej mierze była mniejsza od prognozowanej jeszcze w II kwartale ub. roku. Na tym tle ograniczeniem administracyjnym było wydłużenie procedur bankowych, związanych z udzielaniem kredytów hipotecznych. Finansowaniu sprzedaży nieruchomości sprzyjają jednak niskie stopy oprocentowania kredytów, utrzymywane przez NBP, pomimo rosnącej inflacji.

Efektom tego jest również wzrost sprzedaży nieruchomości za gotówkę, w sytuacji ujemnego realnego oprocentowania wkładów w bankach. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 8.

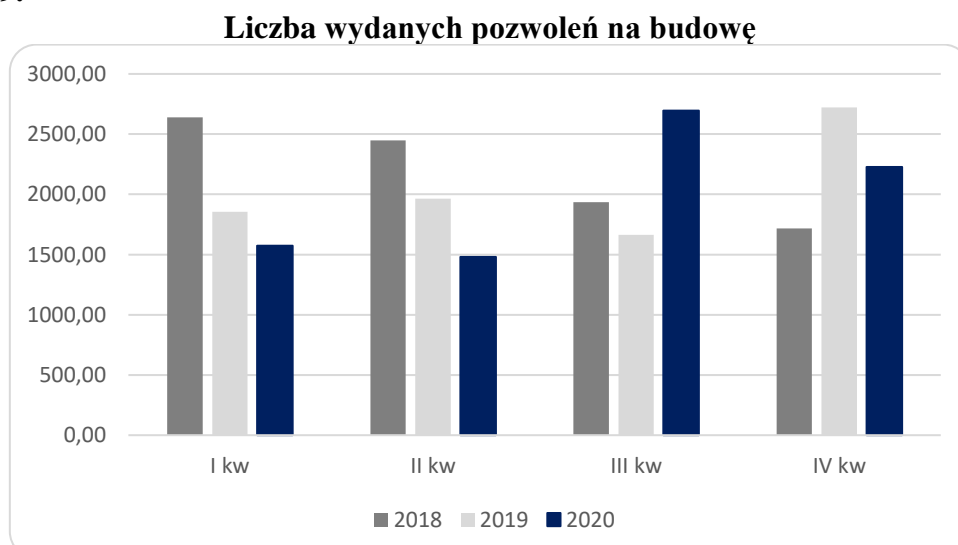
Wykres 8.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

W IV kwartale 2020 r. starostwa powiatowe wydały 2226 pozwoleń na budowę, tj. o 17% mniej, w porównaniu do danych z III kwartału 2020 r. i o 18% mniej od liczby wydanych pozwoleń w IV kwartale 2019 r. Jest to po części efekt ograniczenia pracy urzędów powiatowych w czasie pandemii, zaś z drugiej strony – efekt tzw. wysokiej bazy odniesienia, zarówno w poprzednim kwartale, jak i w analogicznym okresie 2019 r. Liczba wydanych pozwoleń na budowę utrzymuje się na dobrym poziomie i może być optymistycznym wskaźnikiem wyprzedzającym sytuację w budownictwie mieszkaniowym ogółem. Wyniki budownictwa wskazują, że nadal, pomimo chwilowego spowolnienia, może być to sektor, który bez wątpienia ciągnie w górę gospodarkę regionu Warmii i Mazur. Zmiany liczby wydanych pozwoleń na budowę w ujęciu kwartalnym zostały zaprezentowane na wykresie 9.

Wykres 9.

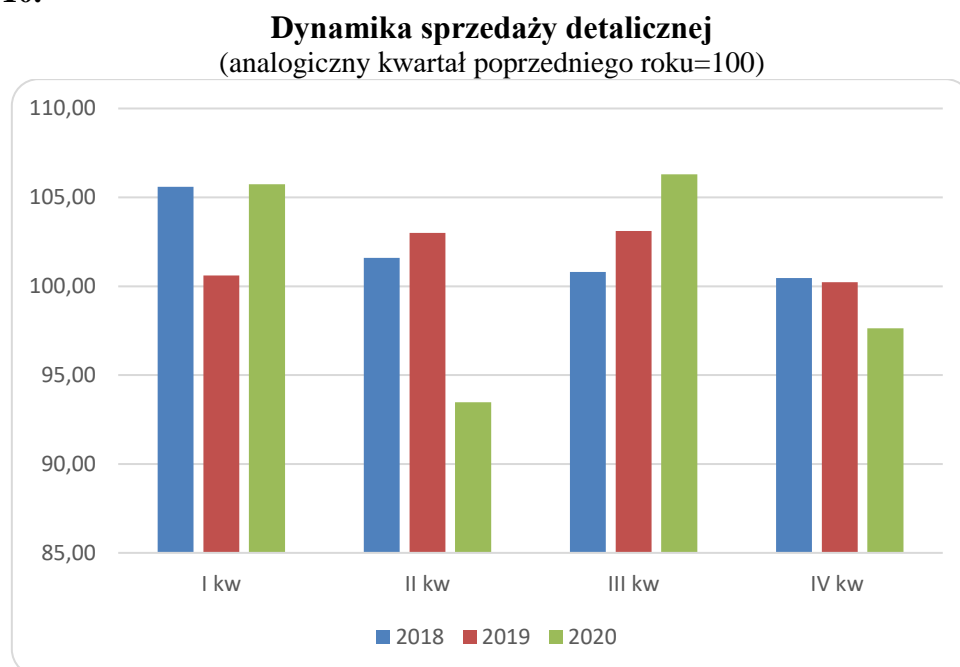

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

W skali całego kraju dynamika produkcji sektora budowlanego kształtowała się w IV kwartale 2020 r. odpowiednio: spadek o 7,4% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku oraz wzrost o 36% w stosunku do poprzedniego kwartału (w poprzednim okresie było to wzrost o 2,8%). Kluczowym czynnikiem warunkującym dalszy rozwój inwestycji w budownictwie będzie stabilność finansowa firm budowlanych, wspierana przez sektor bankowy, zmiany na rynku pracy w postaci wzrostu wynagrodzeń oraz dalszy przebieg walki z pandemią.

Sprzedaż detaliczna w IV kwartale 2020 r. w województwie warmińsko-mazurskim była niższa o 7% w porównaniu do IV kwartału 2019 r. Wartość sprzedaży detalicznej była natomiast zbliżona do wyniku z III kwartału br. W skali całego kraju sprzedaż detaliczna spadła o 8% w IV kwartale w ujęciu rocznym, zaś w przypadku zmiany względem III kwartału 2020 r., nastąpił wzrost o 16%. Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie warmińsko-mazurskim w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 10.

Wykres 10.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

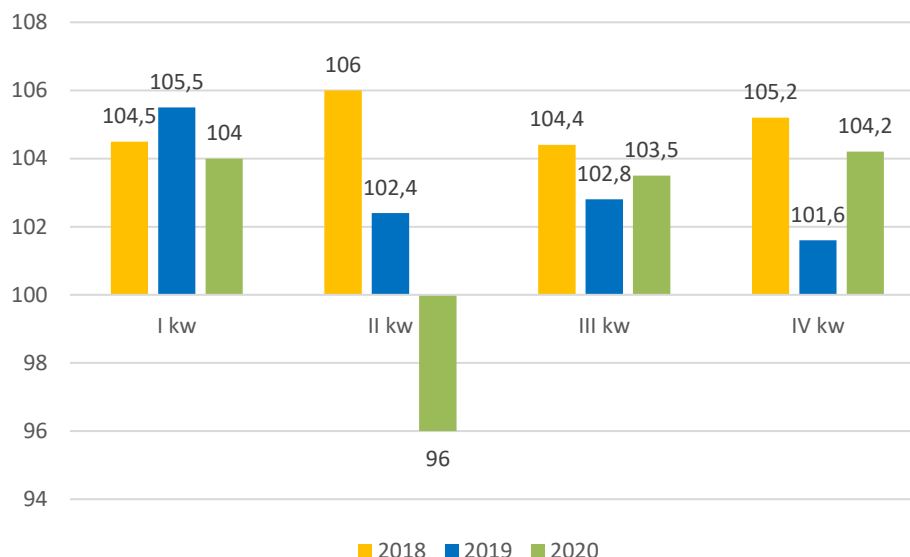
W okresie pandemii znacząco zwiększyła się sprzedaż internetowa. Spowodowało to obniżenie wyników sprzedaży w tradycyjnym handlu, co nie oznacza spadku konsumpcji. Wzrost sprzedaży internetowej wyniósł w IV kwartale 13% w porównaniu z III kwartałem ub. r. Największy wzrost sprzedaży internetowej odnotowano w branżach, które tradycyjnie znaczną część swojej sprzedaży realizowały w sieci, jak: meble, AGD, RTV (+11%), pojazdy mechaniczne (+5%), prasa, książki (+6%), żywność, napoje (+4%), farmaceutyki (+2,5%). Można przypuszczać, że taka tendencja może się utrzymać w kolejnych okresach, nawet wówczas, gdy poprawi się sytuacja epidemiologiczna. Na poziom sprzedaży detalicznej w kolejnych miesiącach wpływ mieć będzie również pochodna sytuacji na rynku pracy, która pomimo lekkiego wzrostu bezrobocia i spadku liczby ofert pracy, nie wykazuje oznak załamania.

Wartość przeciętnej płacy w sektorze przedsiębiorstw w województwie warmińsko-mazurskim wzrosła realnie (po uwzględnieniu wpływu zmian cen) na koniec IV kwartału 2020 r. o 4,2%, licząc rok do roku. W stosunku do poprzedniego kwartału poziom płac realnie uległ

zwiększeniu o 5,8%. Dynamika płac realnych w sektorze przedsiębiorstw w skali całego kraju wyniosła 2,6% w ujęciu rocznym, zaś w relacji do poprzedniego kwartału, poziom płac uległ zwiększeniu o 3,5%. Dynamika realnych wynagrodzeń w ujęciu kwartalnym została zaprezentowana na wykresie 11.

Wykres 11.

Dynamika realnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw
(analogiczny kwartał poprzedniego roku=100)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie.

Porównując roczną dynamikę płac w ujęciu realnym w przedsiębiorstwach regionu w kolejnych kwartałach można dostrzec odbicie w górę w III kwartale br. i jego kontynuację w IV kwartale ub. roku. Względnie wysoka dynamika płac wynika w znacznym stopniu z zahamowania wzrostu płac w II kwartale 2020 r. Podobnie jak w poprzednim kwartale, tempo wzrostu płac w kolejnych kwartałach będzie zależało od sytuacji na rynku pracy oraz tempa wzrostu cen w gospodarce jako całości.

Opracował:

dr hab. Rafał Warząła, prof. UWM w Olsztynie
Kierownik Katedry Teorii Ekonomii
Wydział Nauk Ekonomicznych
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
e-mail: rafal.warzala@uwm.edu.pl